

Słowacja: Przyspieszone wybory ceną za ratyfikację reformy EFSF

Jakub Groszkowski

11 października słowacki parlament nie wyraził zgody na ratyfikację reformy Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej (EFSF), której wdrożenie wymaga zgody wszystkich członków strefy euro. Głosowanie nad wzmocnieniem kluczowego europejskiego mechanizmu antykryzysowego, które premier Iveta Radičová powiązała z wotum zaufania dla swojego gabinetu, doprowadziło tym samym do upadku słowackiego rządu.

Przyczyną odrzucenia reformy EFSF i upadku rządu było zbojkotowanie głosowania przez koalicyjną partię Wolność i Solidarność (SaS), która sprzeciwia się reformie EFSF oraz opozycyjną, lewicową partię Smer-SD. Ta ostatnia wprowadziła zdecydowanie popiera reformę EFSF, ale chciała rozbić koalicję i doprowadzić do upadku rządu. Głosy za reformą EFSF oddały pozostałe trzy partie koalicyjne: SDKÚ-DS, KDH i Most-Híd. 12 października uzgodniły one z partią Smer-SD, że parlament wyrazi zgodę na wzmocnienie EFSF natychmiast po przyjęciu ustawy konstytucyjnej o skróceniu kadencji parlamentu, umożliwiającej przeprowadzenie przedterminowych wyborów w marcu 2012 roku. Można się tego spodziewać w najbliższych dniach.

Komentarz

- Upadek gabinetu Ivety Radičovej jest konsekwencją wielomiesięcznego sporu o kształt mechanizmów antykryzysowych w strefie euro. Jego efektem jest rozbitcie obozu centroprawicy, która skoncentrowała się na walkach wewnętrznych oraz wzmocnienie ugrupowania Smer-SD, budującego swój wizerunek odpowiedzialnej, proeuropejskiej partii socjaldemokratycznej. Lider Smer-SD, były premier Robert Fico dążył do rozpisania przedterminowych wyborów, po których jego partia – prawdopodobny zwycięzca – mogłaby zawrzeć koalicję z jedną z partii centroprawicowych lub z ugrupowaniem mniejszości węgierskiej.
- Międzypartyjne negocjacje o terminie ponownego głosowania nad reformą EFSF powiązano z rozmowami o sposobie wyjścia z kryzysu politycznego. Słowaccy liderzy, znajdujący się pod dużą presją europejskich przywódców, będą starali się doprowadzić do szybkiej ratyfikacji zmian w EFSF. Należy się spodziewać, że słowacki parlament ostatecznie ratyfikuje zmiany w EFSF dzięki poparciu Smer-SD jeszcze przed szczytem Rady Europejskiej 23 października.

- Głosowanie w słowackim parlamencie spotkało się z bardzo dużym zainteresowaniem światowych mediów i rynków finansowych. Unijni ministrowie wezwali słowacki parlament do „odpowiedzialnego” głosowania. Słowacja, która w ubiegłym roku odrzuciła pożyczkę dla Grecji, po raz kolejny nadwyżyła swoją reputację wiarygodnego partnera w UE. Problemy z akceptacją działań antykryzysowych przez Słowację mogą wzmocnić trend odchodzenia od zasady jednomyślności przy tworzeniu kluczowych europejskich mechanizmów gospodarczych.